

Mgr. Barbora Černá

Kvalita amatérského a profesionálního překladu filmových titulků

Quality of amateur and professional translation of film subtitles

Diplomová práce Mgr. Barbory Černé se věnuje problematice kvality audiovizuálního překladu v amatérském a profesionálním prostředí. Záměrem výzkumu bylo ověřit, jak divák vnímá titulky, jaký vliv má kvalita překladu titulků na jeho pochopení filmového díla a zda může ovlivnit celkový dojem, jakým film na diváka působí.

Struktura práce

Práce má charakter teoreticko-empirické studie. Teoretická a praktická část zvoleného výzkumu jsou poměrově zastoupeny adekvátně, práce obsahuje všechny povinné oddíly, v potřebné míře vychází z odborné literatury a odkazuje na ni. Věnuje se jak aspektům profesionální, tak amatérské tvorby titulků. Vzhledem k potřebám navazující empirické studie věnuje zvýšenou pozornost kvalitě titulků – jejich normám a metodám hodnocení kvality.

Empirická část vychází z translatologické analýzy českých titulků k francouzské komedii *Le sens de la fête* (*Dokud nás svatba nerozdělí*, 2017) a k sociálnímu dramatu *Les misérables* (*Bídníci*, 2019). Dále s využitím metody focus group ověřuje divácký dojem z filmu, celkové porozumění a vnímání kvality titulků.

Teoretická opora práce

V úvodním výkladu autorka čtenáře seznamuje se zvolenou problematikou a formuluje vstupní hypotézy svého výzkumu (s. 14). Dále se zaměřuje na shrnutí dostupných poznatků o dané problematice. Postupuje přehledně a velmi důkladně – připomíná důležité závěry stěžejních studií. Rešeršuje významné české i zahraniční studie, v tomto směru ke kladům její práce patří to, že se jí povedlo zachytit i čerstvě publikované práce, a to zejména v oblasti hodnocení kvality překladu a analýzy titulků. Odborné zdroje autorka komentuje s nadhledem a je schopna upozornit na případné slabiny. Velká šíře prostudované teoretické literatury pak diplomantku vede k volbě adekvátní metodologie vlastního výzkumu.

Formální stránka práce

Styl a jazyk práce: práce je sepsána srozumitelně, výstižně, všechny zkoumané aspekty jsou pojednány velmi pečlivě. Text je pěkně a přehledně graficky zpracován.

Terminologie je užívána správně, bibliografické citace jsou uváděny podle zvolené normy.

Připomínky k obsahu práce

Teoretická část představuje zvolenou problematiku ze všech potřebných aspektů a diplomantka v ní postupně buduje rámec pro navazující empirický výzkum. Metodologii translatologické analýzy představuje v kapitole na s. 76. Analýza není úzce zaměřena pouze na podobu titulků a problém překladu jazykových prostředků, ale vidí problematiku v celé šíři – komentuje například i recepci filmu v obou kulturních prostředích, ale i takové rysy jako autentičnost nebo „flow“.

V další části volí metodu focus group. S využitím sice početně poměrně omezených, ale o to aktivnějších skupin v experimentu postupně ověřuje detailní dopady toho, jak diváci vnímají film, mají-li k dispozici různé verze titulků. V komentářích experimentu a jeho vyhodnocení se tak dozvídáme nejen o tom, jak obstály vstupní hypotézy, ale autorka do popisu zařazuje i oddíl „Překvapivá zjištění“.

Diplomantka si je vědoma aspektů, které její výzkum omezují (s. 255), dokáže však vyzdvihnout i přínos celého svého diplomového projektu (s. 257).

Přínos této DP

V tomto případě zdaleka nejde o první práci s tematikou AV překladu obhajovanou na ÚTRL FF UK. Barbora Černá ale pečlivě provedenou translatologickou analýzu rozšiřuje o další badatelský krok a přichází s novou metodologií, využívající experiment založený na focus group. Jak sama v práci uvádí, lze tak dojít k poznatkům, které na jedné straně dokládají důležitost kvalitně připravených a zpracovaných titulků k filmům, ale mohou i relativizovat některá standardní doporučení a normy stanovené pro překladatele agenturami, popřípadě upozornit na jisté podceňované aspekty titulkovaných filmů.

Návrh hodnocení

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji celkové ohodnocení **v ý b o r n á**.

Diplomantka prokázala, že má potřebný přehled ve zvoleném oboru a dokáže své poznatky aplikovat v individuálním badatelském úkolu. Jistě je namístě i zvážit možnost navázání na daný výzkum v doktorském studiu.

Vedoucí práce
PhDr. Jovanka Šotolová, Ph.D.
13. 6. 2022